

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Consiliul Superior al Procurorilor,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Pitel împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva hotărârii din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău

Dosarul nr. 3ra-1133/22

NR. PIGD 2-22033446-01-3ra-02112022

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.246 (în vigoare până la 1 septembrie 2023) Cod administrativ
--

Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

30 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 martie 2022 Anatolie Pitel a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea hotărârii nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia din 25.02.2021 Inspekția procurorilor a Procuraturii Generale a transmis Colegiului disciplinar și etică de pe lângă CSP materialele procedurii disciplinare în privința ex-procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel, pe motiv că a identificat temei de tragere la răspundere disciplinară.

3. După verificarea sesizării, Inspekția procurorilor a concluzionat că Anatolie Pitel, exercitând funcția de procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizare și Cauze Speciale, a acționat prin neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu și cu admiterea încălcărilor grave de lege.

4. În urma examinării materialelor procedurii disciplinare, prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel, a fost încetată procedura disciplinară în privința acestuia, pe motiv că nu s-a constatat existența abaterii disciplinare.

5. Inspekția procurorilor, precum și șeful Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizare și Cauze Speciale, Ion Caracuian au contestat hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, solicitând admiterea contestației, casarea integrale a hotărârii disciplinare și adoptarea unei noi hotărâri.

6. Astfel, la 11 noiembrie 2021 Colegiului de disciplină și etică a emis hotărârea nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”, prin care au fost admise contestațiile, casată hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care ex-procurorul Anatolie Pitel a fost recunoscut vinovat de comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a) și e) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. Prin aceeași hotărâre CSP a sistat procedura

disciplinară, pe motiv că procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înaintea emiterii hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

7. Reclamantul consideră că hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 este nefondată și neîntemeiată, nefiind prezente elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și e) al Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură.

8. Reclamantul a menționat că în motivarea hotărârii disciplinare s-a reținut, în esență că, materialele cauzei penale nr. 2017670246 au fost remise la 04.08.2017 în instanța de judecată pentru examinare, potrivit următoarelor încadrări juridice.

9. Bolboceanu Iurie Ion, în temeiul art. 337 alin. (1) Cod penal;

10. Consiliul ar fi reținut că, materialele procedurii disciplinare demonstrează o atitudine neglijentă și lipsită de profesionalism din partea lui Anatolie Pitel în calitate de procuror la instrumentarea cauzei penale și la reprezentarea în instanța de judecată a învinuirii în numele statului, ce a condiționat orientarea greșită a instanței de judecată, în lipsa probelor concludente despre comiterea infracțiunilor și pronunțarea unei sentințe de condamnare ilegale.

11. Sub aspectul laturii obiective a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor a reținut că Anatolie Pitel, fiind persoană cu funcție de demnitate publică și conștientizând rolul și importanța atribuțiilor ce îi reveneau în cadrul exercitării funcției, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, precum și a încălcat grav prevederile legii la calificarea juridică a infracțiunii pe cauza penală vizată.

12. Astfel, cauza penală a fost expediată în instanța de judecată pentru examinare în fond pentru acuzarea lui Bolboceanu Iurie de comiterea infracțiunii prevăzute de art.337 alin.(1) Cod penal.

13. De către Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, Bolboceanu Iurie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii date, acestuia fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani. Totodată, corpurile delictelor în sumă de 22 280 dolari SUA au fost transmise în contul statului.

14. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2019 a fost admis apelul avocatului inculpatului Bolboceanu Iurie, casată sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 martie 2018, cu remiterea cauzei penale la rejudecare în aceeași instanță.

15. Ulterior, alt acuzator de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Tomiță a emis o ordonanță, prin care a renunțat integral la învinuirea adusă inculpatului Bolboceanu Iurie, din motiv că în acțiunile acestuia nu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 337 alin.(1) Cod penal.

16. În consecință, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, inculpatul Bolboceanu Iurie a fost achitat, din motive că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

17. Astfel, în opinia CSP, în calitate de procuror, Anatolie Pitel ar fi expediat în instanța de judecată o cauză penală unde lipsesc probe care ar demonstra vinovăția persoanei, fapte care ar constitui o abatere disciplinară. Consiliul a apreciat că, acțiunile lui Anatolie Pitel constituie abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit.a) și e) din Legea cu privire la Procuratură.

18. Analizând argumentele prezentate în hotărârea Consiliului, reclamantul Anatolie Pitel consideră ca aceasta este nefondată și neîntemeiată, nefiind prezente elementele constitutive abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și e) din Legea cu privire la Procuratură.

19. A precizat că procesul penal este unul contradictoriu, iar probele acumulate, atât în faza urmăririi penale, cât și la examinarea cauzei în instanța de judecată au fost apreciate în ansamblu, reieșind din toate mijloacele probatorii administrate la fiecare etapă a procesului penal.

20. Susține că la materialele cauzei penale nu există nicio ordonanță emisă de către procurorul ierarhic superior, prin care să fie anulate careva acte sau acțiuni procedurale efectuate sau emise de către Anatolie Pitel. Mai mult, atât demersul de aplicare a măsurii preventive - arestarea preventivă a lui Iurie Bolboceanu, cât și demersurile cu privire la prelungirea măsurii preventive ale acestuia, au fost motivate și integral acceptate de instanța de judecată, iar recursurile depuse împotriva acestora au fost respinse de către instanța de recurs, ca neîntemeiate, atât la faza de urmărire penală, cât și la cea de examinare a cauzei în fond. Toate măsurile speciale de investigație efectuate în cadrul urmăririi penale, la finele autorizării acestora, au fost urmate de încheieri ale judecătorului de instrucție prin care a fost confirmată respectarea legalității la efectuarea acestora. Or, nu există nicio încheiere a judecătorului de instrucție, prin care să fie declarate nule careva acte procedurale emise de către Anatolie Pitel.

21. Astfel, comunică reclamantul că, atât la pronunțarea sentinței de condamnare din 13.03.2018, cât și la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată sentința, nu există nici o încheiere interlocutorie care ar reține comiterea a cărorva încălcări de lege de către persoana care a efectuat urmărirea penală. Or, în cadrul controlului efectuat de către Inspekția procurorilor nu este indicat faptul dacă, acuzatorul de stat, Dumitru Tomița, ar fi efectuat alte acțiuni suplimentare în instanța de judecată, care i-ar fi permis acestuia să ajungă la concluzia de a emite o ordonanță de renunțare la acuzare.

22. În această ordine de idei, constată reclamantul că, este în prezența unei situații, când aceleași probe din dosar, de către un alt acuzator de stat li se dă o altă apreciere, prin care, acesta concluzionează că, nu ar fi demonstrată vinovăția persoanei la comiterea infracțiunii indicate la caz.

23. Mai mult ca atât, se creează opinia că, sesizarea depusă de către procurorul-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion Caracurian, are un caracter tendențios și subiectiv, fiind făcută cu scopul de a legaliza într-o formă sau alta decizia procurorului Dumitru Tomița, care a reprezentat acuzarea de stat în cauză penală de învinuire a lui Iurie Bolboceanu, iar ulterior, a

emis ordonanța de renunțare integrală la învinuire, iar în consecință, de către instanța de judecată a fost pronunțată o sentință de achitare a lui Iurie Bolboceanu.

24. Astfel, renunțarea la învinuire, conform prevederilor art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală, atrage adoptarea de către instanța de judecată a unei sentințe de achitare sau de încetare a procesului penal.

25. Totodată, indică reclamantul că, procurorul care a renunțat la acuzare în cauza penală de învinuire a lui Iurie Bolboceanu, este procuror care se află în subordinea ierarhică a autorului sesizării depuse în privința lui Anatolie Pitel. Or, Consiliul Superior al Procurorilor urma să rețină faptul că, pronunțarea sentinței de achitare în cauza penală de învinuire a lui Iurie Bolboceanu nu a avut loc ca consecință a examinării probelor sau a administrării de probe noi despre care nu s-a cunoscut la urmărirea penală, care ar fi determinat ajungerea la concluzia dată de către un observator (judecător) independent, dar a fost produsă ca rezultat al renunțării la acuzare de către procuror.

26. Mai mult ca atât, nu este clar prin ce s-a manifestat încălcarea disciplinei de muncă de către Anatolie Pitel, atât autorul sesizării, cât și inspectorul care a efectuat verificarea, s-au limitat doar la enumerarea presupuselor încălcări disciplinare, fără a explica exact prin ce se manifestă acestea.

27. Prin urmare, raportând circumstanțele speței cu prevederile legislației pertinente, consideră reclamantul că, angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția acesta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

28. Totodată, relatează reclamantul că, analiza elementelor constitutive ale pretensei abateri disciplinare nu poate fi efectuată decât prin raportare la principiul independenței procurorilor la pronunțarea hotărârilor și adoptarea soluțiilor. Or, art. 3 alin. (4) al Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, prevede expres că, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

29. Mai mult ca atât, în raport cu particularitățile concrete ale cazului, Inspecția Procurorului și Consiliul Superior al Procurorilor, ca titular al acțiunii disciplinare, pune în discuție însuși modul de interpretare a unei norme de drept, în speță a art. 320 Cod de Procedură Penală, de către procurorul de caz și raționamentul logico-juridic al acestuia, aspecte care, însă, nu pot forma obiectul unei verificări disciplinare, acestea putând fi cenzurate doar în cadrul controlului ierarhic și în căile de atac.

30. În această ordine de idei, constată reclamantul că, abordarea Consiliului Superior al Procurorilor vis-a-vis de modul de întocmire de către procuror a actului de acuzare și de plenitudinea urmăririi penale într-o speță concretă (caracterul și cuantumul probatoriului administrat, etc), iar astfel, de analiză a legalității unei ordonanțe emise de procuror, se prezintă a fi contrară atribuțiilor funcționale ale Consiliului și se substituie, practic, unui control judiciar.

31. Prin urmare, consideră reclamantul că, răspunderea individuală pentru exercitarea funcțiilor judiciare nu trebuie să depindă doar de viziunea Consiliului Superior al Procurorilor, ci în primul rând de soluția pronunțată pe o cauză instrumentată în instanța de judecată. Răspunderea ar trebui să fie legată, mai cu seamă, doar de respectarea de către procuror a standardelor de conduită profesională, etică și respectarea procedurilor legale. Iar, simplul fapt că, o hotărâre a procurorului, adoptată în cursul procesului penal, este supusă criticii, fără a trece testul legalității prin instrumental controlului judiciar, nu poate constitui abatere disciplinară, or în cazul în speță hotărârea instanței de judecată a pronunțat sentința de achitare ca rezultat al renunțării de către procuror la acuzare, dar nu din alte cauze.

32. De asemenea, consideră reclamantul că, exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cauzei penale respective de către instanța de judecată, nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, respectarea principiului independenței decizionale a procurorului (art.37 lit. b) din Legea cu privire la Procuratură), excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, iar o asemenea verificare fiind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată.

33. Totodată, relatează reclamantul că, analiza legalității și temeiniciei ordonanțelor în discuție, presupune, exercitarea unor prerogative jurisdicționale, care includ în mod necesar capacitatea de a decide pe baza unor norme de drept și în cadrul unei proceduri organizate asupra unei situații de fapt care intră în competența sa, la examinarea tuturor materialelor cazului, cu respectarea principiului statutului de drept, inerent sistemului Convenției Europene a drepturilor omului și Protocoalelor sale adiționale.

34. Prin urmare, nu se pot conferi competențe altor autorități în această materie, respectiv Inspecției procurorilor sau Consiliului Superior al Procurorilor, aceste aspecte fiind susceptibile de analiză numai în cadrul controlului ierarhic și jurisdicțional. În aceeași ordine de idei consideră reclamantul că, procurorii, de rând cu judecătorii, trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a instrumenta/soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă. Or, art.3 alin.(4) al Legii cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

35. Prin hotărârea din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a anulat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”.

36. Prima instanță a considerat că, hotărârea contestată urmează a fi anulată, în acest sens menționând că, potrivit sesizării disciplinare, materialele procesului penal nr. 2017670246 și soluțiile adoptate de către ex-procurorul Anatolie Pitel au fost verificate în contextul controlului ierarhic superior. Conform actului de acuzare emis de către procurorul Anatolie Pitel, Iurie Bolboceanu a fost învinuit de faptul că, fiind cetățean al Republicii Moldova, intenționat a încălcat prevederile art. 56 alin. (1) din Constituție, conform căruia, orice cetățean este obligat să manifeste un devotament sacru față de țară”, precum și prevederile Legii cu privire la cetățenie nr. 1024-XIV din 02.06.2000, potrivit căreia, orice cetățean este obligat să fie devotat Republicii Moldova, să respecte cu sfințenie Constituția și celelalte legi ale ei, să nu întreprindă nici o acțiune care i-ar prejudicia interesele și integritatea teritorială. Iar astfel, acțiunile lui Iurie Bolboceanu au fost încadrate conform art. 337 alin. (1) Cod penal, adică săvârșirea intenționată a acțiunilor în dauna suveranității și securității de stat a Republicii Moldova, prin spionaj, adică culegerea și transmiterea din însărcinarea serviciului de spionaj străin a altor informații, contrar unor remunerații materiale, pentru a fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova. Motiv din care, la data de 04.08.2017 procurorul Anatolie Pitel, a expediat Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pentru examinare în fond, cauza penală cu rechizitoriu de acuzare a lui Iurie Bolboceanu de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 337 alin. (1) Cod penal. Iar, reprezentarea învinuirii în instanța de judecată a fost susținută la fel de către procurorul, Anatolie Pitel.

37. Conform sentinței Judecătoriei Chișinău, Sediul Râșcani din 13 martie 2018, Iurie Bolboceanu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 337 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani. Totodată, corpurile delict-mijloace bănești în sumă de 22 280 dolari SUA, ridicate în cadrul perchezițiilor efectuate la domiciliul lui Iurie Bolboceanu, au fost considerate ca bunuri provenite din activitatea criminală și, respectiv, transmise în contul statului.

38. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2019 s-a admis apelul declarat de către avocatul Gheorghe Malic, în interesele inculpatului Iurie Bolboceanu, fiind casată sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 martie 2018 și remisă cauza la rejudecare la aceeași instanță în alt complet de judecată. Totodată, prin decizia vizată, Iurie Bolboceanu a fost eliberat imediat de sub arest, fiind invocat temeiul de casare - erorile admise de către instanța de judecată la judecarea cauzei în fond. Or, acuzatorul de stat Valentina Bradu în cadrul ședinței în instanța de apel a solicitat respingerea apelurilor declarate, ca fiind neîntemeiate, considerând sentința pronunțată una legală și motivată.

39. Prin urmare, după remiterea cauzei la rejudecare, învinuirea în instanța de judecată a fost susținută de procurorul Dumitru Tomița, care conform prevederilor art. 53 alin. (2) și 320 alin. (5) din Codul de procedură penală, prin ordonanța din 17.09.2020 a renunțat integral la învinuirea adusă inculpatului Iurie Bolboceanu, din motiv că, în acțiunile acestuia nu au fost stabilite elementele componenței de

infracțiune incriminată, din considerentul că, nu a fost stabilit faptul transmiterii informațiilor pentru a fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova. Iar, în acest context, procurorul a menționat că, la formularea învinuirii nu au fost indicate la concret care informații au fost culese și transmise reprezentantului de spionaj străin, posibil a fi utilizate în dauna intereselor Republicii Moldova, or, în actul de acuzare sunt folosite doar termenele generale despre aceste informații.

40. Drept consecință, prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 16.10.2020 inculpatul Iurie Bolboceanu a fost achitat, din motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

41. În aceste circumstanțe, instanța de fond a conchis că, Consiliul Superior al Procurorilor neîntemeiat a stabilit că, acțiunile ex-procurorului Anatolie Pitel, în cadrul cauzei penale nr. 2017670246 de învinuire a lui Iurie Bolboceanu, constituie abatere disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) și e) al Legii nr. 3/2016, pe motiv că ar fi acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu sau cu admiterea încălcărilor grave de lege. Or, în cadrul procedurii disciplinare s-a reținut că, pronunțarea sentinței de achitare în cauza penală de învinuire a lui Iurie Bolboceanu s-a datorat renunțării la învinuire de către procurorul Dumitru Tomița, dar nu ca rezultat al examinării cauzei, probelor sau administrării de probe noi.

42. Mai mult, atât la pronunțarea sentinței de condamnare din 13.03.2018, cât și la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19.06.2019, prin care a fost casată sentința, nu există nici o încheiere interlocutorie care ar reține comiterea a cărorva încălcări de lege de către persoana care a efectuat urmărirea penală. Iar, toate măsurile speciale de investigație efectuate în cadrul urmăririi penale, la finele autorizării acestora, au fost urmate de încheieri ale judecătorului de instrucție, prin care a fost confirmată respectarea legalității la efectuarea acestora.

43. Prin urmare, instanța de fond a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul Consiliului Superior al Procurorilor, precum că de către Colegiul de disciplină au fost scoase în evidență doar unele circumstanțe care îl dezvinovătesc pe ex-procurorul Anatolie Pitel. Iar, Consiliul Superior al Procurorilor într-o susținere poziției enunțate prin hotărârea nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”, nu a constatat și nu a menționat care sunt acțiunile ex-procurorului ce demonstrează îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, care anume legislație nu a fost aplicată corespunzător și care lege a fost grav încălcată de către acesta. Simplul fapt al aprecierii diferite a probelor de către diferiți acuzatori de stat, nu poate constitui abatere disciplinară, întrucât, conform prevederilor art. 101 alin. (2) Cod de Procedură penală, procurorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, iar potrivit prevederilor art. 3 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

44. Instanța de fond a apreciat că soluțiile adoptate de către ex-procurorul Anatolie Pitel constituie propria convingere a acestuia, deoarece nu s-a identificat faptul anulării de către procurorul ierarhic superior sau de către instanța de judecată a cărorva acte sau acțiuni procesuale efectuate sau emise de către ex-procurorul Anatolie Pitel.

45. Curtea de Apel Chișinău a apreciat că este neîntemeiat și argumentul pârâtului, Consiliului Superior al Procurorilor, precum că, hotărârea nr. 3-26/2021 din 15.06.2021 a Colegiului de disciplină și etică de încetare a procedurii disciplinare inițiată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel, ar fi nemotivată și nu ar conține analiza profundă a faptelor reținute în sarcina procurorului. Or, în motivarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, se conțin motive de fapt și de drept care ar justifica concluziile stipulate de Colegiul de disciplină și etică, conform prevederilor art. 118 și 119 Cod administrativ. Iar, referitor la cel de-al doilea contestatar, procurorul-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion Caracurian, instanța de fond a concluzionat că, sesizarea a fost examinată superficial și neobiectiv. Astfel, prima instanță a constatat că este neîntemeiată hotărârea Consiliul Superior al Procurorilor nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3- 26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”,

46. În context, Curtea de Apel Chișinău a menționat că procesul penal este unul contradictoriu, iar probele acumulate atât în faza urmăririi penale, cât și la examinarea cauzei în instanța de judecată, au fost apreciate în ansamblu, reieșind din toate mijloacele probatorii administrate la fiecare etapă a procesului penal. La materialele cauzei penale nu există nici o ordonanță emisă de către procurorul ierarhic superior, prin care să fie anulate careva acte sau acțiuni procedurale efectuate sau emise de către procurorul, Anatolie Pitel.

47. Mai mult ca atât, atât demersul de aplicare a măsurii preventive-arestarea preventivă a lui Iurie Bolboceanu, cât și demersurile cu privire la prelungirea măsurii preventive ale acestuia, au fost motivate și integral acceptate de instanța de judecată, iar recursurile depuse împotriva acestora, au fost respinse de către instanța de recurs, ca neîntemeiate, atât la faza de urmărire penală cât și la cea de examinarea cauzei în fond.

48. Toate măsurile speciale de investigație efectuate în cadrul urmăririi penale, la finele autorității acestora, au fost urmate de încheieri ale judecătorului de instrucție prin care a fost confirmată respectarea legalității la efectuarea acestora. Or, nu există nici o încheiere a judecătorului de instrucție, prin care să fie declarate nule careva acte procedurale emise de către Anatolie Pitel. Iar astfel, atât la pronunțarea sentinței de condamnare din 13.03.2018, cât și la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată sentința, nu există nici o încheiere interlocutorie care ar reține comiterea a căror-va încălcări de lege de către persoana care a efectuat urmărirea penală.

49. În consecință, sub aspectul laturii obiective și subiective, instanța de judecată a conchis că, nu s-a regăsit vinovăția reclamantului în admiterea abaterii disciplinare prevăzută de art. 38 lit.a) și lit. e) al Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, care indică că, constituie abatere disciplinară - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii. Acuzatorul Anatolie Pitel, conducându-se de principiile legalității și independenței, respectând prevederile Codului de procedură penală, Legii cu privire la Procuratură, normele Codului de etică al procurorilor, dând o apreciere justă a probelor acumulate, n-a acționat cu intenție sau cu neglijență, de natură a produce un rezultat prejudiciabil vreunei părți.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

50. La 08 iunie 2022 Consiliul Superior al Procurorilor a depus recurs și la 19 august 2022 a prezentat motivarea recursului.

51. În motivarea recursului s-a invocat că concluziile expuse în hotărârea primei instanțe vin în contradicție cu circumstanțele cauzei.

52. A susținut că, învinuirile formulate de către procurorul Anatolie Pitei, contrar regulilor de procedură, nu sunt concrete, iar o acuzație și o condamnare nu pot fi bazate pe presupuneri. Neasigurarea caracterul complet al investigațiilor și a cerinței legale privind cercetarea sub toate aspectele a circumstanțelor care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, a determinat formularea unor învinuiri cu conținut general și neclar. O învinuire formulată de o asemenea manieră nu art. 6 paragrafele 1 și 3 lit. a) și b) din Convenția Europeană pentru drepturile o libertăților fundamentale, potrivit căreia, orice acuzație trebuie să fie clară și concretă, astfel încât acuzatul să-și poată pregăti eficient apărarea. Respectiv, comportamentul profesional al procurorului Anatolie Pitei, în partea ce ține de modul în care au fost formulată ordonanța de punere sub învinuire, vizată în această procedură disciplinară, nu întrunește condiția calității stabilite de actele normative naționale și internaționale pentru a se alinia cerinței de îndeplinire corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu.

POZIȚIA INTIMAȚILOR

53. Prin referința din 15 noiembrie 2022 intimatul Anatolie Pitel a solicitat de a declara recursul ca inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

54. Art. XI. alin. (1) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, prevede următoarele:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023. ”

55. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

56. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

57. Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel”.

58. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. (2) Recursul se declară inadmisibil în special când: a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; b) recursul este depus în mod repetat; c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită; d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție

MOTIVAREA INSTANȚEI

59. Referitor la termenul de depunere a recursului, se constată că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul hotărârii contestate la 30 mai 2022 și la 08 iunie 2022 Consiliul Superior al Procurorilor a depus recurs, iar la 19 august 2022 a prezentat motivarea recursului.

60. Hotărârea motivată a instanței de fond a fost notificată prin poșta electronică recurentului Consiliul Superior al Procurorilor la data de 25 octombrie 2022 (f.d 82). Prin urmare, recursul este în termen.

61. Din analiza prevederilor art.246 alin.(1) din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

62. Completul Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „*în special*” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o

motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

63. În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

64. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

65. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

66. De asemenea, Completul Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

67. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

68. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

69. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

70. În circumstanțele menționate, Completul Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor.

71. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă